

YİRMİ İKİNCİ GENEL KURUL TOPLANTISI GENEL OTURUMU

Doc.: GA22/LC22/REC73/03

TAVSİYE 73/2003¹

Avrupa Birliği'nin Genişlemesi bağlamında Karadeniz bölgesi

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, üç KEİPA ülkesi de dahil olmak üzere mevcut Avrupa Birliği genişleme sürecinin, daha geniş barış ve refah toplumunu temin ederek ve ülkelerin güçlü, istikrarlı ve güvenli bir komşuluk çevresi içinde daha yakın olarak birbirine bağlanmasını sağlayarak, politik ve ekonomik istikrar ve refah alanını, genişleyen sınırlara yayan Avrupa kıtasının görüntüsünü değiştiren tarihi bir vazife olduğunun tamamen bilincindedir.
2. Genişlemiş ve bütünleşmiş bir AB, önemli zorluklarla karşılaşan bir global aktör olarak AB'nin mevkiini güçlendiren global olaylar üzerindeki Avrupa'nın etkisine daha fazla bir ağırlık kazandıracaktır. Bu çerçevede, Avrupa Birliği ve Avrupa Parlamentosu, Daha Geniş Avrupa politikasını, Birlik'in, üyelik için uzun vadeli perspektifte imkanlar ve teşvikler açan, kuzeyde, doğuda ve güneyde KEİ bölgesi ile örtüşen komşularına karşı uyumlu bir yaklaşımı olarak ele almaktadır.
3. AB üyeliğinin güçlü çekiciliği, Karadeniz bölgesinde siyasi ve ekonomik istikrarı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlamaştıran iç reformlar için güçlü bir teşvik sağlamaktadır. Ulusal mevzuatları Avrupa Birliği'nin müktesebatı ile uyumlu hale getirmek için AB yardımı ile yapılan kapsamlı reformlar KEİ'ye üyr olan aday ülkelerinde daha da ilerletilmiştir. Ekonomi yönetimi, siyasi kurumların güçlendirilmesi ve sürdürülebilir gelişim için KEİ ülkeleri politikalarını belirlerken AB standartları ve normları baz olarak alınmıştır.
4. Son yıllarda KEİ ülkeleri ekonomik entegrasyon sürecini önemli ölçüde desteklemiş ve ekonomik politikaların yürütülmesi için sağlam bir çerçeve oluşturmuştur. Pazara dönük demokrasiler, açık politik sistemler, güçlü sivil toplum ve etkili kurumsal altyapı yolunda önemli bir başarı elde edilmiştir. Yine de, ulusal ekonomik gelişim, reform programları düzeylerindeki ve ekonomik büyüme hızındaki büyük farklılık Karadeniz bölgesinde gelişim düzeyleri açısından zaten mevcut olan heterojen yapıyı daha da derinleştirecektir ve AB'ne entegre olan aday ülkelerle, yaşam standartlarındaki farklılıklar daha da belirgin hale gelecektir.
5. AB genişleme süreci devam ettikçe, Bulgaristan, Romanya ve Türkiye'nin muhtemel katılımı ile birlikte AB'nin müstakbel sınırını Karadeniz bölgesine gelecektir. Bu

---

¹ *Raportör:* Sn. Borislav Ralchev, Komisyon Başkanı – Bulgaristan

9 Aralık 2003'de Kurul görüşmesi (bkz Doc.: GA22/LC22/REP/03, Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Raporu "Avrupa Birliği'nin genişlemesi bağlamında Karadeniz bölgesi" 15 Ekim 2003'de Rostov-Don'da görüşüldü; Raportör: Sn. Necdet Budak – Türkiye)

9 Aralık 2003'de Bükreş'teki Asamble tarafından kabul edilen metin.

bağlamda, AB ile KEİ arasında çeşitli alanlarda işbirliği, Avrupa Birliği'ndeki KEİ ülkelerinin değişik statüleri sebebiyle kaçınılmaz fakat oldukça zor bir görev haline gelecektir.

6. Asamble, Avrupa Birliği'nin KEİ bölgesinde daha faal katılımının, AB'nin Avrupa kıtası üzerindeki muhtemel bölücü çizgilerin ortadan kaldırılmasına yönelik hedefine hizmet ederek Karadeniz bölgesinin Avrupa mimarisine entegrasyonunu güçlendireceğine inanmaktadır. Bu açıdan Asamble, her ne kadar yeni komşuluk kavramı ve mevcut bölgesel girişimler ayrı KEİ üye devletlerine yönelik strateji uygulasa da, bir bütün olarak KEİ bölgesinin AB tarafından bölgesel önceliğinin boyutsal hedefi olarak ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır.
7. Avrupa Birliği ile KEİ arasındaki ilişkilerin kurumsallaşması için 30 Nisan 1999'da Tiflis'teki Onüçüncü Dışişleri Bakanlar Toplantısı, KEİ Üye Devletlerin AB'ne karşı ortak isteklerini yansıtan ve önceliğin KEİ ve AB arasında dengeli, karşılıklı olarak kârlı ve sonuca yönelik işbirliğinin geliştirilmesine verilmesi gerektiği görüşünü ifade eden *KEİ ve AB arasında işbirliği platformu*'nu onaylamıştır.
8. 2001'de kabul edilen Gelecek için KEİ Ekonomik Gündemi de, önceliğin KEİ ve AB arasında dengeli, karşılıklı olarak kârlı işbirliğinin gelişimine verilmesi gerektiğini ve KEİ'nin karşılıklı çıkar projelerini tanımlama ve geliştirme hususunda yaratıcı ve sistematik olması gerektiğini vurgulamıştır.
9. 18 Nisan 2003 tarihli Erivan'daki KEİ Konseyi'ndeki son kararlarda, KEİ Üye Devletler Dışişleri Bakanları, Yunanistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanını, Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi Başkanı olarak, AB Konseyi'ne Avrupa Komisyonu'ndan, Kuzey Boyutu deneyimini de dikkate alarak çok yönlü bazda AB'nin KEİ ile yeni ilişkisi ile ilgili olarak taslak öneri hazırlamasını talep etmesini önermek için inisiyatifini kullanmaya davet ettiler. Maalesef, bu çaba müteakip Selanik Avrupa Konseyi'nde ilgi görmemiştir.
10. Asamble, KEİ'nin bütün boyutlarının, Avrupa Birliği'nin ilgili kurumları ile faal etkileşiminin, şüphesiz olarak, ortak çabalar için yapıcı katkılara ve KEİ ile AB arasındaki ilişkileri güçlendirmek için taahhütlere doğru temel oluşturacağından emindir. Bu açıdan, Asamble, Avrupa Politika Araştırmaları Merkezi ile birlikte, Avrupa boyutunu da vurgulayarak Karadeniz bölgesinde işbirliği ile ilgili bir araştırma projesini desteklemek hususunda Uluslararası Karadeniz Araştırmaları Merkezi'nin üstlendiği rolü takdir etmektedir.
11. **Bu sebeple Asamble KEİPA Üye Ülkeler parlamentolarına ve hükümetlerine şu hususları tavsiye etmektedir:**
  - i. Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin ortak hedeflerinin gerçekleştirilmesi için üye ülkeler arasında daha fazla sinerji ile Karadeniz bölgesinde ekonomik entegrasyonu desteklemek için *azami imkanlarını kullanmak*;
  - ii. Bölgesel işbirliğini güçlendirmek ve daha geniş Avrupa alanına entegrasyon ile ilgili KEİ Zirve Deklarasyonları, Kararları ve KEİ Dış İşleri Bakanları Konseyi Tavsiyeleri'nde belirtilen hükümlere *uyumak*;
  - iii. Karadeniz bölgesi halklarının müreffeh bir hayat yaşamaları, Avrupa'da ve ötesinde istikrarın güçlendirilmesi ve Avrupa kıtasındaki ortak zorluklarla mücadele edilmesi için temel oluşturmak amacıyla AB'nin normlarının,

standartlarının, prensiplerinin, politikalarının ve uygulamalarının desteklenmesi amacıyla *her çabayı sarf etmek*.

- iv. Kilit olan sivil, politik, ekonomik ve sosyal alanlarda, dinamik ve istikrarlı ülkedeki reformları *desteklemek*;
- v. Karadeniz bölgesinde ve ötesinde geniş-kapsamlı işbirliği için gerekli kurumsal çerçeveyi *iyileştirmek*;
- vi. Gelişimi desteklemek ve bölgesel entegrasyona katılan ülkelerin tam ekonomik potansiyellerini gerçekleştirmek için gelişmişlik aşaması ve ekonomik ilerlemedeki farklılığı daraltmak konusunda birbirlerine yardım etmek için ülkeler arasındaki koordinasyonu *yoğunlaştırmak*;
- vii. Yeni Avrupa mimarisinde yer almak için gerekli bir ön koşul olarak uluslararası normları ve hukuki araçları tamamen uygulayarak, Karadeniz bölgesindeki hakim olan itilafların barışçıl çözümüne doğru *uygun adımları taahhüt etmek*;
- viii. Bölgesel ve bölgeler arası işbirliğinin desteklenmesi ile ilgili öncelikli alanlarda mevcut ikili ve çok yönlü araçları *tam ve uygun şekilde kullanmak*;
- ix. Avrupa Müktesebatı'na (*acquis communautaire*) tam uyarak, Karadeniz bölgesini Avrupa entegrasyonuna yaklaştırmak için ulusal mevzuatın kabulünü veya uyarlanmasını *desteklemek ve kolaylaştırmak*;
- x. Bölgesel entegrasyonun dinamiklerini destekleyen ve politik, ekonomik ve sosyal istikrarı ve Avrupa Birliği ile tam işbirliğini teşvik eden "Daha Sağlam, Etkili ve Canlı KEİ Ortaklıklarına doğru Gelecek için KEİ Ekonomi Gündemi"nin etkili bir şekilde uygulanması için KEİ ve İlgili Organları ile yoğun ortaklığı *sürdürmek*;
- xi. KEİ'nin Avrupa Birliği tarafından tam olarak tanınmasını sağlamak ve KEİ ile AB arasındaki ilişkilerin kurumsallaşmasını sağlamak için tüm KEİ boyutları arasındaki faaliyetleri *koordine etmek*;
- xii. KEİPA ve AP yetkilileri arasındaki yüksek düzeydeki diyalogu *ilerletmek* ve birbirlerinin toplantılarına düzenli olarak katılımın bu iki parlamenter yapı arasında daha canlı temaslar sağlamasını temin etmek;
- xiii. Karadeniz bölgesel işbirliğini yeni yaklaşımlarla zenginleştirmek amacıyla Avrupa bölgesel veya alt-bölgesel yapıları ile daha etkili ilişkiler ve faal temaslar *tesis etmek*;

12. **Parlamenter Asamblesi** Dış İşleri Bakanları Konseyi'ni bu Tavsiye'yi dikkate almaya davet eder.